

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 387
din 06.05.2020

Dosar nr.: 781/2019

Petiția nr.: 6738/11.11.2019

Petent:

Reclamată: U.A.T. Bălan județ Harghita

Obiect: limitarea dreptului la opinie

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

U.A.T. Bălan județ Harghita

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. blocarea accesului la secțiunea comentariilor pe contul facebook a Primăriei

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 6738/14.11.2019 și 6932/14.11.2019, a citat părțile pentru data 10.12.2020.

5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Petentul sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la faptul că administratorul paginii oficiale a Primăriei Bălan, de pe rețeaua Facebook, îi restricționează dreptul de a-și exprima propriile păreri.

7. Acesta precizează că pagina de facebook a reclamatei, fiind o instituție publică, are rolul de informare, de dezbatere și chiar încurajează participarea cetățenilor la procesul decizional în cazul unor anumite proiecte sau activități desfășurate de reclamată.

8. Din pricina unor comentarii negative ale petentului, față de modul în care au fost rezolvate anumite probleme la nivelul orașului, primarul și administratorul paginii au hotărât să i se limiteze dreptul de a-și expune în continuare opiniile și părerile, acestuia fiindu-i șterse toate comentariile pe care le-a publicat pe pagina primăriei, inclusiv pe cele care nu erau critice, și i s-a blocat dreptul de a mai publica comentarii, inclusiv în situațiile în care se face referire la acesta.

9. Astfel, petentul consideră că este discriminat, fiindu-i limitat dreptul de a-și exprima opiniile.

10. Petentul susține că în conținutul comentariilor sale a folosit un vocabular decent, nu a defăimat angajații reclamatei și, în acest context, se consideră discriminat în comparație cu ceilalți cetățeni plătitori de taxe și impozite.

11. În urma restricționării accesului petentului, acesta a formulat o sesizare prin care solicita explicații cu privire la acest lucru. Astfel, reclamata i-a înaintat răspunsul prin adresa 5633/29.11.2019, fiindu-i comunicat faptul că decizia de a bloca accesul a venit ca urmare a constatării de către administratorul paginii că petentul a postat multiple comentarii negative la adresa primăriei și a primarului, într-o manieră apreciată ca fiind defăimătoare și răuvoitoare. Responsabilitatea administratorului paginii este de intervenție atunci când instituția, funcționarii sau demnitarii care conduc instituția sunt atacați într-o manieră defăimătoare.

12. Totodată, prin intermediul aceleiași adrese, i s-a comunicat petentului faptul că de opinia sa se va ține cont cu ocazia formulării unor sondaje de opinie sau dezbateri publice online. De fiecare dată reclamatul a solicitat participanților la discuții și celor care comentează articolele publicate să nu se abată de la subiectul dezbătut sau tematica abordată prin articolul respectiv. Totodată, petentului i s-a comunicat o adresă de e-mail la care poate transmite nelămuriri, întrebări sau propuneri.

13. Față de solicitarea petentului adresată reclamatului, pentru a remedia situația, considerându-se discriminat față de ceilalți plătitori de taxe, doar acestuia fiindu-i limitat accesul, reclamata îl înștiințează pe acesta că are în calcul două variante: restricționarea tuturor comentariilor la articolele publicate, opinia locuitorilor fiind consultată prin intermediul sondajelor online și a dezbaterilor publice față în față iar, în cazul în care nu va exista posibilitatea tehnică de a bloca global comentariile, petentului i se va permite accesul cu precizarea că nu va mai avea dreptul de a defăima funcționarii sau demnitarii primăriei, fiind incitat ca acesta să se limiteze la subiectul discuțiilor.

Susținerile reclamatului:

14. Reclamata, în punctul său de vedere, înregistrat cu nr. 7523/09.12.2019, susține că restricționarea comentariilor făcute de petent pe pagina sa de Facebook nu reprezintă discriminare.

15. Pagina oficială Facebook nu este un serviciu public oferit de către primăria reclamată, ci doar un mijloc de informare în masă cu privire la activitățile desfășurate de instituție.

16. Pagina Facebook a primăriei, fiind un spațiu public, conform Deciziei ÎCCJ nr. 4546/27.11.2014, trebuie să dețină un administrator care să verifice mesajele postate și care are dreptul și obligația de a cenzura mesajele care nu respectă regulile paginii, precum și a interzice accesul unor utilizatori.

17. Accesul petentului pe pagina Facebook a reclamatului a fost restricționat deoarece postările acestuia aduceau atingere valorilor promovate de primărie, sugerau anumite activități pe care administrația publică le-ar desfășura la limita legalității și chiar puteau incita la atitudinea ostilă față de instituția reclamată.

18. În acest sens, pentru probarea celor susținute, reclamatul a anexat punctului de vedere extrase ale comentariilor postate de petent în care se regăsesc: postări ale unor articole de presă și comentarii precum *"În țara asta toți cretinii fac ce vor"* – anexând un link al publicației online informația Harghitei: *"Focurile autonomiei"*, *"Pai bă reprezentantul guvernului în*

teritoriu!!!...păi bă prefectul lui pește,eroii aia români nu li-au jertfit viața pentru o lepădătură ca tine ce se vinde pentru 5 voturi UDMR-iste, să le contești tu locul de veci...PSD-ist jegos și trădător”, link-uri ”cum apără ungurii cultura”, ” să mori tu???...păi ce bă cetățene Român de etnie maghiară, de când 1.000.000. – 1.500.000 de etnici maghiari pot împărți sau diviza o țară de 15.000.000. de Români??...voi chiar aveți tupeu de nesimțiți jechoșilor. etc.

19.În concluziile scrise depuse de petent, acesta contestă că ar fi postat pe pagina facebook asemenea comentarii, considerând că reclamata a preluat comentariile din alte surse, în scopul de a induce o stare de confuzie.

V. Motivele de fapt și de drept

20. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

21.Astfel, Colegiul director urmează să analizeze dacă limitarea accesului scrierii de comentarii pe pagina de facebook a reclamatei reprezintă discriminare.

22.Pe fond, în strânsă legătură cu obiectul petiției și incidența acestuia la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. 137/2000.

23.Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit pe baza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

24.În drept, sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este raportat la apartenența lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Ca atare, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai din cauza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor

relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

25. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește existența acestei legături de cauzalitate între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

26. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

27. De asemenea, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit pe baza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

28. Raportat la cele de mai sus, Colegiul director trebuie să analizeze dacă reclamata i-a încălcat petentului un drept recunoscut de lege în baza unui criteriu interzis. Din sesizare și documentele depuse la dosar se reține că petentul se consideră discriminat de reclamat, încălcându-i-se dreptul la opinie, prin limitarea funcției de a publica comentarii pe pagina de facebook.

29. Astfel, din analiza documentelor depuse la dosar, Colegiul reține faptul că petentului i s-a interzis publicarea comentariilor din cauză că acesta se abătea de la subiectele prezentate de reclamată și comenta negativ anumite aspecte care nu erau de interes. Maniera mesajelor acestuia au fost apreciate ca fiind defăimătoare și răuvoitoare, incitând la o atitudine negativă față de instituția reclamată.

30. Colegiul director opinează că nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, neexistând o situație comparabilă între petent și ceilalți utilizatori ai paginii facebook. O persoană care are un discurs de incitare și un limbaj licențios nu se află într-o situație comparabilă cu o persoană care are comentarii normale. Autoritățile au chiar obligația de a interzice astfel de comentarii, iar dacă cineva comite fapta în mod repetat, i se poate interzice definitiv să mai comenteze.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare deoarece nu există situație comparabilă;
2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări online din data de 06.05.2020 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru, SANDU VERONICA TATIANA - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

**Data redactării: 12.05.2020
M.L./A.B.**

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.